

سفیر سابق کشورمان احتمالات تمدید یا لغو تحریم تسلیحاتی ایران را بررسی کرد؛

نقش «پوتین» چیست

تهران (پانا) - یک استاد ژئوپلیتیک و سفیر سابق جمهوری اسلامی ایران در نروژ، مجارستان و سریلانکا احتمالات مختلف درباره موضوع لغو یا تمدید تحریم تسلیحاتی جمهوری اسلامی ایران را بررسی کرد.

رضا فرجی‌زاد در گفت‌وگو با خبرنگار سیاسی پانا با اشاره به احتمال بالای لغو تحریم تسلیحاتی جمهوری اسلامی ایران در مهرماه امسال، تاکید کرد: «به دنبال انتظاراتی که ایران از روسیه و چین دارد و همچنین حمایتی که آنها از برجام می‌کنند احتمال بالا وجود دارد که این طرح آمریکایی‌ها را وتو کنند، یکی از آن‌ها یا هر دو، هم چین و هم روسیه؛ اما موضع اروپایی‌ها مشخص نیست. آمریکا در حال تلاش است که اروپایی‌ها را با خود همراه کند اما اروپایی‌ها هم با این راحتی با آمریکا همراهی نخواهند کرد یا اینکه معتقدند برجام باید حفظ شود.»

این تحلیلگر مسائل سیاست خارجه ادامه داد: «آن‌ها نگرانند که اگر با ایالات متحده آمریکا همراهی کنند ایران عکس‌العمل تندی نشان دهد و برجام به کلی از بین برود. لذا تاکنون اروپایی‌ها علامتی را نشان نداده‌اند که حتماً با آمریکا همراهی خواهند کرد. اما یک نکته مهم است و آن اینکه جلسه شورای امنیت و موضوع تحریم تسلیحاتی در مهرماه برگزار می‌شود، در مهر فقط چند هفته به انتخابات ریاست جمهوری آمریکا مانده است، اگر رای‌گیری‌ها و آمارها نشان دهد که ترامپ پیروز می‌شود، اروپایی‌ها در مهرماه مقداری با ترامپ همراهی خواهند کرد، اما اگر این ۸ درصدی که تا امروز آقای بایدن، نامزد دموکرات‌ها از ترامپ جلوتر است تا دو سه هفته قبل از آن جلسه شورای امنیت حفظ شود، طبیعتاً اروپایی‌ها کمتر با ترامپ همراهی خواهند کرد چون می‌گویند رئیس‌جمهوری که به احتمال قوی تا دو سه هفته آینده رای مردم را از دست خواهد داد چرا باید با او همراهی کنیم.»

سفیر سابق ایران در نروژ، مجارستان و سریلانکا از احتمال ارائه طرح جدیدی بیرون از برجام برای تحریم تسلیحاتی کشورمان خبر داد و گفت: «هرچند که ممکن است در رای‌گیری چینی‌ها یا روسیه یا هر دو طرح تحریم تسلیحاتی جمهوری اسلامی ایران را وتو کنند اما ممکن است آمریکایی‌ها طرح جدیدی را در جیب داشته باشند که بعد از وتو، روی میز بگذارند تحت عنوان "طرح تحریم تسلیحاتی ایران". این طرح جدید ممکن است ارتباطی با برجام نداشته باشد و چون ارتباطی با برجام ندارد اروپایی‌ها می‌توانند راحت‌تر با آمریکا همراهی کنند. چون می‌توانند اعلام کنند که ما آن چیزی که در رابطه با برجام بود را در مقابل آن ایستاده‌ایم و همراهی نکردیم اما این طرح جدید است و متأسفانه موضوعات واهی نامنی در منطقه و ... را مطرح می‌کنند.»

این کارشناس مسائل سیاست خارجه با بیان اینکه اگر طرح تمدید تحریم تسلیحاتی ایران مربوط به برجام شکست بخورد و با وتو مواجه شود احتمال این که طرح دیگری از سوی آمریکایی‌ها ارائه شود کم نیست، گفت: «حتی اشاراتی هم به این مساله شده است هم از سوی مقامات آمریکا و هم در تحلیل‌های رسانه‌های آمریکایی‌ها.»

فرجی‌زاد به گفته‌های مقامات آمریکایی به ویژه برایان هوک، نماینده ویژه آمریکا در امور ایران اشاره کرد و افزود: «این حرفی که عنوان می‌شود اگر تمدید تحریم تسلیحاتی ایران اتفاق نیفتد نامنی در کشورهای

منطقه به ویژه سوریه افزایش پیدا می‌کند؛ این حرف‌ها موضوع بیخودی است که امریکایی‌ها استفاده می‌کنند؛ برای ترساندن همسایگان ایران. همانطور که برایان هوک نماینده ویژه آمریکا در امور ایران طی روزهای گذشته این حرف‌ها را در کشورهای حوزه خلیج فارس عنوان کرده است تا اولاً کشورهای عربی را صددرصد با خود همراه کنند، چون آن‌ها متزلزل هستند و همین که بتواند سلاح بیشتری بفروشند. یعنی ایران هراسی را افزایش می‌دهند که شما آماده باشید و ما هم مقابله می‌کنیم. می‌گویند ممکن است ادامه تحریم‌ها؛ اتفاق نیفتد بنابراین شما بیاید از ایالات متحده آمریکا سلاح بخرید. در این وضعیت بیکاری و وضعیت مالی خراب آمریکا، همین فروش سلاح هم برای آمریکا امتیازی به شمار می‌رود. یکی از دلایلی هم که این امریکایی‌ها در کشورهای عربی راه می‌افتند این است که آن‌ها وضع مالی‌شان در نزدیک‌های انتخابات خراب است و می‌خواهند پول بگیرند. آن‌ها به کشورهای همسایه می‌گویند اگر جو بایدن وارد شود، دموکرات‌ها پیروز شوند، می‌خواهند با ایران همکاری کنند، همانطور که باراک اوباما انجام داد، می‌گویند که شما ضرر می‌کنید، شما زیر سلطه ایران قرار خواهید گرفت، ایران سلاح می‌خرد، ایران دوباره به قدرت بلامنازع منطقه‌ای تبدیل می‌شود، مدام این حرف‌ها را عنوان می‌کنند و در گوش کشورهای همسایه می‌خوانند، حال بعضی از آن‌ها باور می‌کنند بعضی‌ها هم مجبورند باور کنند؛

کرملین اظهار امیدواری کرده بود

این دیپلمات سابق کشورمان به واکنش ایران در صورت تمدید تحریم تسلیحاتی هم اشاره کرد و گفت: «موضع ایران مشخص است و آن را بارها اعلام کرده است. به ویژه در ماه‌های گذشته به شدت آن را بارها و بارها تکرار کرده است و اعلام کرده که ما عکس‌العمل مناسب را انجام خواهیم داد؛ حال یا تعهدات برجامی بیشتری را کاهش می‌دهد یا غنی‌سازی هسته‌ای بیشتری انجام می‌دهد یا حتی ممکن است از آن‌ها بپای‌بندی (پیمان منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای) خارج شود. این‌ها را طرف ایرانی اعلام کرده است و طبیعتاً اگر تحریم تسلیحاتی ایران لغو نشود، بدون عکس‌العمل از سوی جمهوری اسلامی ایران نخواهد بود.»

این تحلیلگر مسائل بین‌الملل به سفر اخیر وزیر خارجه کشورمان به روسیه و پیام رئیس‌جمهوری ایران برای آقای پوتین، رئیس‌جمهوری روسیه اشاره کرد و گفت: «آقای ظریف اخیراً سفری به مسکو داشتند، در این سفر به مسکو پیام‌هایی رد و بدل شد، یک ساعت صحبت امن تلفنی با آقای پوتین رئیس‌جمهوری روسیه انجام شد، پیام‌هایی بین آقایان روحانی و پوتین رد و بدل شد؛ همان روز آقای پوتین با ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا صحبت کرد و سخنگوی کاخ روسیه هم اعلام کرد که گفت‌وگوهای مختلفی بین پوتین و ترامپ شکل گرفته است که یکی از موضوعات مربوط به ایران بوده است. آن سخنگو اعلام کرد که امیدواری‌هایی ایجاد شده و صحبت‌های خوبی بین ترامپ و پوتین شکل گرفته است، عنوان شد این صحبت‌ها که درباره ایران بوده است، دلگرم‌کننده بوده است. لذا ممکن است روس‌ها دنبال این باشند که قبل از مهرماه و جلسه شورای امنیت، صحبت‌هایی بین طرف ایرانی و امریکایی داشته باشند که این مسئله در شورای امنیت خیلی حاد نشود. سفر ظریف به مسکو و پیام رئیس‌جمهوری ایران ممکن است برای هم چنین مسئله‌ای باشد.»

رضا فرجی‌راد با اشاره به اینکه ما اکنون نمی‌توانیم ۱۰۰ درصد موضوع مذاکره را رد کنیم، گفت: «تا یک هفته گذشته ممکن بود که بگوییم تا انتخابات ریاست جمهوری آمریکا امکان مذاکره وجود ندارد اما امروز می‌گوییم که ۱۰۰ درصد نمی‌توانم مذاکرات را رد کنم. همین نکته که اشاره شد و صحبت‌های پوتین و ترامپ، پیام روحانی، صحبت‌های سخنگوی کرملین و مقام‌های روسی و ... لذا با این موضوعات نمی‌توان گفت که موضوع مذاکره منتفی است. ممکن است امریکایی‌ها سر عقل بیایند تحریم‌های را بردارند و اگر تحریم‌ها برداشته شد ممکن است کار به شورای امنیت کشیده نشود. حال باید صبر کنیم و شاهد باشیم در روزهای

آینده از اقداماتی که پوتین انجام داده، چه نتایج بیرون خواهد آمد.